

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRATIUNEA:
BRAȘOVŪ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ȚI.

Pe unŷ anŷ 12 flor., pe șese luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.

România și străinătate:

Pe anŷ 40 fr., pe șese luni 20 fr., pe trei luni 10 franci.

ANULŪ XLVIII.

SĚ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

O seriă garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Sortisori nefrancați nu se primesc. — Manuscripte nu se retrămitŷ.

Nr. 186.

Joi 22 Augustŷ (3 Septembrie).

1885.

Brașovŷ, 21 Augustŷ (2 Sept.) 1885.

Abia erŷ amŷ fostŷ pușŷ în pozițiune de-a înregistră după foile din Peșta scirea, cã voinicosulŷ fișpanŷ Banffy a fostŷ numitŷ la propunerea ministrului de culte și instrucțiune publicã „comisarŷ regescŷ pentru controlarea fondurilor școlare și de stipendii nãședene, pãnã ce se vorŷ regulã definitivŷ afacerile acestorŷ fonduri.“

Incã noulŷ comisarŷ nici n'a avutŷ timpŷ de-a se prezentã în calitatea acẽsta înaintea organelorŷ, ce în modŷ legalŷ conducŷ administrațiunea fondurilor grãnițãresci ale districtului Nãședŷ și eatã-lŷ cã și debutẽzã c'unŷ ordinŷ dictatoricŷ, prin care împiedecã funcțiunea regulatã a aparatului de administrațiune alŷ numitelorŷ fonduri, resturnândŷ pracsã basatã pe usŷ și lege și causândŷ astfelŷ mare mãhnire, încurcãturã și mari neajunsuri poporului românŷ grãnițãrescŷ, pentru înaintarea cãruia suntŷ destinate acele fonduri.

Faptulŷ, de care facemŷ amintire se resumã în urmãtoarele: Fișpanulŷ Banffy a împiedecatŷ printr'unŷ ucasŷ telegraficŷ de a se întrunŷ adunarea generalã a comitetului administratorŷ de fondurile grãnițãresci nãședene în timpulŷ obișnuitŷ și în țiuã în care a fostŷ conchiematã de cãtrã președintele ei legalŷ.

În țilele ultime ale lunei lui Augustŷ membrii comitetului memoratŷ primirã adecã din partea președintelui lui, a d-lui vicariu episcopescŷ Gregoriu Moisilŷ, o invitațiune d'a se prezentã la adunarea generalã de urmãtorulŷ cuprinsŷ:

„Onoratului Domnŷ..... în....

Comisiunea administrãtoare de fondurile scolare grãnițãresci ale Districtului Nãședŷ cu concludusulŷ sãu dto 17 Augustŷ 1885 la punctulŷ 2 alŷ protocolului mi-a propusŷ ca sã conchiemŷ comitetulŷ pe 12 Septembrie 1885.

Deoarece însã acẽsta arŷ fi cea dintãia datã cãndŷ ședințele comitetului din Augustŷ sã se amãne așã târziu și prin acẽsta s'arŷ face o știrbãturã în pracsã legalã de pãnã acum ce ar putã avẽ urmãri în aceste timpuri de greã cercare, în cari și esistența numelui nostru e amenințatã, de aceea aflŷ cu cale a te invita pe 31 Augustŷ 1885, Lunã la 10 ore dimineța se binevoiesci nesmintitŷ a Te presenta la adunarea generalã a Comitetului, la care pentru scurțimea timpului se punŷ la ordinea țilei pe lângã verificarea membrilorŷ aleși în loculŷ celorŷ eșiți prin lege 1. Votarea bugetului pe anulŷ școlasticŷ 1885/6. 2. Resultatulŷ censurei șocotelelorŷ de pe 1883 și 1884. 3. Votarea stipendiilorŷ pe 1885/6. 4. Impãrtășirea Ilustrãței Sãle Domnului comite supremŷ baronŷ Desideriu Bãuffy despre denumirea Sa de comisarŷ ministerialŷ dimpreunã cu corespondința purtatã cu Ilustritatea Sa.

Deocãmdatã nu se punŷ alte obiecte în programã, ci se lasã în chibșuireã onoratului Comitetŷ a ordina ședința pe 12 Septembrie a c. precum și a otãri cã pentru ședința din 31 sã se plãtescã diurne și spese de cãlãtoriã, ori nu.

Președintele Comitetului administratorŷ de fondurile școlare grãnițãresci ale districtului.

Nãședŷ în 20 Augustŷ 1885.“

Nimenŷ nu va putã susținẽ, cã acẽsta scrisore de convocare ar fi redigiatã în vr'unŷ tonŷ necuviinciosŷ sãu ofensãtorŷ față cu nou numitulŷ comisarŷ regescŷ. Cu tôte aceste baronulŷ Banffy a aflatŷ de bine a-și arãta arama oprindŷ printr'unŷ ordinŷ telegraficŷ cu nr. 1071 întru-

nirea adunãrei generale a comitetului de administrațiã alŷ fondurilorŷ și amenințândŷ, cã la casŷ cãnd totuși întrunirea s'ar ținẽ ea va fi spartã cu putere armatã.

Ce va sã țicã acẽsta procedere bruscã, ce amenințarea cu puterea armatã? Crede ore d-lŷ Banffy, cã astfelŷ trebuie sã-și inaugureze activitatea sa de „controlŷ“?

Unŷ numãrŷ mare de tinerŷ românŷ Nãședenŷ așteptã cu nerãbdare sã primescã unŷ rãspunsŷ la petițiunile lorŷ d'a li se da burse din memoratele fonduri, cãci a sositŷ timpulŷ cãnd se începŷ cursurile la diferitele institute de învățemẽntŷ. Este ore scopulŷ „controlului“ cu care a fostŷ însãrcinatŷ br. Banffy, d'a face imposibilã acestorŷ tinerŷ cercetarea cursurilorŷ, de cari mai au lipsã spre completarea studiilorŷ lor?

Procederea lui Banffy-pașã mai are însã și altã laturã multŷ mai periculosã pentru Nãședenŷ și pentru interesele materiale și de culturã ale ținutului locuitŷ de foștii grãnițãri. Scrisorea de mai susŷ esprimã presimțirea acestui pericolŷ amenințãtorŷ.

Ce atitudine vorŷ luã Nãședenii în fața debutãrei plinã de violențã a d-lui Banffy? Tãcãvorŷ ei ore și de aici încolo urmãrindŷ pãnã în ultimele sale consecențe oportunismulŷ fatalŷ de care au fostŷ conduși pãnã acum, ori vorŷ sãri cu toții în apãrarea intereselorŷ lorŷ materiale și culturale atãtŷ de multŷ amenințate, folosindu-se de tôte mijlõcele legale, ce le mai stau la dispozițiune?

Intrevederea dela Kremsier.

Despre intãlnirea monarchilorŷ Austro-Ungariei și Rusiei la Kremsier țiarele au facutŷ puține comentarii pãnã acum, și tôte se mulțumẽ a arãta, cã acẽsta întrevedere e pe de o parte o contra-visitã din partea țarului pentru întrevederea dela Skiernevice, pe de altã parte o nouã dovadã de pretiniã și de pace. Mulți credẽ cã altcum nu se pôte comenta întrevederea dela Kremsier.

Ađi însã ne pomenimŷ cu pressã streinã, cã dau o deosebitã importanțã întrevederei la care s'ar fi luatŷ mari hotãriri. Astfelŷ corespondentulŷ din Viena alŷ țiarului englesŷ „Times“ afirmã, cã Rusia a obținutŷ în Kremsier promisiunea, cã Austria, în casulŷ unui rãșboiu între Rusia și Anglia, va asigura neutralitatea Turciei.

O împãrtășire din Berlin, cum se pare oficiosã, ce o intãlnimŷ în mai multe țiare germane, asigurã ceva și mai misteriosŷ, cã resultatele intãlnirii din Kremsier suntŷ multŷ mai însemnate, decum se așteptã. Bine înțelesŷ, cã cei din Berlin au sciutŷ mai dinainte totŷ ce avea sã se hotãrãscã și contele Kalnoky tocmai despre acestea a tractatŷ cu prințnlŷ Bismarck la Varzin. Impãrtășirea din Berlin însã nu menționezã ce anume cestiuni s'au desbãtutŷ.

Țiarele rusesci încã dau mare însemnãtate întrevederei. „Nowoje Vremja“, cum amŷ mai comunicatŷ, spune cã e vorba de rezolvarea cestiunei orientale cãtŷ mai curẽndŷ, cã nimenea nu crede în vecinica durare a stãrii actuale în peninsula Balcanicã, creatã prin tractatulŷ din Berlin, și cã Europa înțelege, cã deciderã sortii Orientului creștinŷ va fi în curẽndŷ inevitabilã. „Swet“ declarã cã întrevederea garantẽzã Austriei în totŷ casulŷ cãțiva ani de liniște; liniștea Austriei atãrnã cu totulŷ de Rusia.

Unŷ articolŷ bãtãtorŷ la ochi consacã întrevederei fõia englesã „Standard.“ Elŷ declarã, cã o amicițã durabilã între Germania și Rusia e cu neputințã, deoarece poporulŷ germanŷ nu pôte avea nici o comunitate și nici o simpatie cu celŷ rusescŷ.

GRAVAMINELE BARONULUI ZSIVKOVICS.

La 31 Augustŷ s'a întrunitŷ în Agram deputațiunea regnicolarã croatã, ca sã desbatã elaboratele celorŷ doi membri ai deputațiunii, br. Zsivkovics și Miskatovics. Raportulŷ lui Miskatovics conține numai materialulŷ din care deputațiunea croatã sã-și constituescã gravaminele.

Raportulŷ lui Zsivkovics negã unitatea politicã a țãrilor corõnei Sf. Stefanŷ, elŷ nu recunõsce nici o unitate, ci numai o comunitate între Ungaria, Croația și Slavonia. Elŷ negã, cã Croația și Slavonia arŷ fi regate investite numai cu drepturi autonome, fiind cã elŷ e convinsŷ, cã Croația este unŷ statŷ cu drepturile sale deosebite, care a încheiatŷ cu Ungaria numai unŷ tractatã încãtva internaționalŷ. De aceea elŷ reclamã unŷ dreptŷ civilŷ croatŷ separatŷ, honveđi croați de sine stãtãtori, reforma Ludoviceului ținẽndu-se sãmã de idea de statŷ croatŷ, separarea bugetului statului croatŷ și ungarŷ, precum și transformarea dietei ungare în dietã comunã. Caracterulŷ statului aliatŷ croato-slavonŷ cere, ca la viitoarele tractate internaționale sã se adauge nu numai titlulŷ de „rege alŷ Dalmației, Croației și Slavoniei“, ci și tractatele, întru cãtŷ efectulŷ lorŷ cade în sfera autonomiei Croației, sã nu se põtã încheia fãrã scirea și admiterea guvernului țãrii din Agram. Br. Zsivkovics enumãrã tôte tractatele internaționale încheiate dela 1868, prin a cãrorŷ formulare s'a vãtãmatŷ suveranitatea Croației. Mai vorbesce raportulŷ despre cestiunea politicã-financiarã actualã, cu care nu se pôte nicidecum împãca, cã dãrile impuse de ministrulŷ de finanțe ungurescŷ suntŷ neumane. De asemenea declarã cã pozițiunea Banului este neconstituționalã, vorbesce despre afacerea insemnelorŷ din 1883. În fine raportulŷ se încheiã arãtândŷ, cã limba de statŷ croatã este desconsideratã, ca și interesele economice ale Croației.

Adunarea generalã a 24-a a Asociațiunei transilvane pentru literatura și cultura poporului românŷ.

Gherla, 31 Augustŷ 1885.

La banchetulŷ de erŷ fiindŷ a se plãti 3 fl. de persoanã n'a luatŷ parte mai mulți ca 100 de õșpeți. — Se ținurã 2 toaste, d. președinte Bologa pentru Maiestatea Sa Impãratulŷ și Regele și întrãga casã domnitõre, d. Iosifŷ Popa, redactorulŷ fõiei umoristice „Caliculŷ“, ținũ unŷ toastŷ plinŷ de satirã, umorŷ și glume alese.

Sãra a fostŷ concertŷ dupã urmãtoarea programã: 1. Cãntecŷ de jertfã de L. v. Beethoven pentru basŷ, cãntatŷ de Isaia Popa. 2. Alla Stella confidente, fantasiã nocturnã de I. Leybach, executatã pe pianŷ de d-șõra Maria C. Popũ. 3. a) Inimiõra rãpitã, romanțã, poesiã de Rãșcan, musica de A. Flechtenmacher; b) Ilbaccio de L. Arditi, cãntate de d-ra C. Popũ, acompaniatã pe pianŷ de d. E. Gocs. 4. Eremitulŷ din Carpați, poesiã de Andreiu Murășianu, declamatã de d. Georgiu Simu. 5. Ernani de G. Vendie, executatã pe violinã de d-ra Ana C. Popũ. 6. a) Unde ești, romanțã, poesiã de Th. Șerbãnescu, musica de George D. Cavadia; b) Regina mea, valsŷ de R. Planquette, cuvinte romãne de Roșcanũ, cãntate de d-ra A. C. Popũ. 7. Carnevalŷ de București de F. Lorenz executatŷ pe pianŷ de d-ra M. C. Popũ. 8. a) Norŷ de vijeliã de Humpel. b) Ciobanulŷ de Dima. Cãntate de Isaia Popa. 9. Marșŷ triumfalŷ executatŷ pe violinã și pianŷ de d-șõrele Ana și Maria C. Popũ.

În fine amintescŷ cã a mai declamatŷ d-șõra Valeriu Pavelia din Nãșepũp o poesiã de Vulcanũ cu multŷ efectŷ.

Toți și tôte concertantele au fostŷ remunerate de publicŷ cu aplause numãroșe.

Dimineța s'au sãnțitŷ casa domnului Nicolae F. Negruțũ. (Veđi N-rulũ 149—85 alŷ Gazetei.)

La 10 ore se deschide ședința a II-a a Adunãrei. Publiculŷ asistentŷ se mai înmulți.

Din raportulŷ comisiunei de înscrieri aflãrãmŷ, cã s'au însinuatŷ încã urmãtorii Alexandru Lemeni protopopŷ în Borșã 1 cuponŷ dela banca de economii „Albina“ de 10 fl. ca taxã de membru ordinarŷ pe 2 ani, Dr. I. Colcerũ medicŷ în Blașiu 5 fl. Ioanũ Filipanũ

protopopu în Buza 5 fl., Alexandru Nemeșu jude regescu de cercu în Orăștia 5 fl., Teodoru Gavrușiu notarū cercualu în Chetieu 5 fl., Petru Cherebețu parochu în Căscău 5 fl., Ioanū Cherebețu notarū cercualu în Căscău 2 fl., Emanuilū Mănzatu comerciantu în Deșiu 1 fl., Dr. Iuliu Simonū actuar episcopesc taxa de înscriere 1 fl., Petru Roșca protopopu în Fizeșu sânt Petru 5 fl., D-șora Laura Veturia Mureșianu din Sireagū 1 fl. ca membră ajutătoare, Iuliu Munteanu concipistū advocațialū în Tergulū-Mureșului 6 fl., Andreiu Todoreanu tipografulū „Aurorei“ în Gherla 6 fl., Ilie Centea preotū în Chinești 1 fl. Alexandru Ghelner protopopu în Valeagroșilorū 6 fl. taxe și pentru înscrieri și diplome, Eremia Popa proprietarū în Satulungū ca membru pre viață 100 fl., Ioanū N. Grosu proprietarū în Satulungū ca membru pre viață 100 fl., Georgiu Eremia proprietarū în Satulungū ca membru pre viața 100 fl. și Vincențiu Nemeșiu preotū în Sânt-Martinulū săratū taxa ca membru ordinar pre 2 ani 10 fl. Panfilie Grapini preotū în Rodna nouă va solvi cu începutul lui Septemvre a. c. la comitetul centralū în Sibiu taxa de membru ordinarū și pentru înscriere 6 fl. Suma întregă a solvirilor face 1026 fl. 25 cr. banī gata și apro-miși 281 fl, efectivū 1307 fl. 25 cr. v. a.

Sosiră mai multe telegrame de salutare și felicitare.

Dr. Ioanū Popū referă pentru comisiunea de propunerī. La discuțiune luară parte d. Gabrielū Manu, care cerū ajutorū pentru școla din Lăpușu, se relegă la comitetul centralū. Vorbiră dd. Georgiu Barițū, V. Gr. Borgovanū, Partenie Cosma, Dr. Barcianu, etc. cum se va vedea din procesul verbalū.

Discusiunea a privitū mai multū statutulū de organizare și planulū de învățământū alū *școlii superioare de fetițe* ce o înființeză Asociațiunea la Sibiu. S'a decisū ca adunarea sē nu ia hotăriri în această privință și sē incredințeze totā afacerea comitetului, cūruia i se recomandă a studia raportulū comisiunei și celelalte propunerī.

Inteligența română din Alba Iulia invitândū adunarea pe anulū viitorū 1886 acolo, acea se decisē a se ținea la 15 Augustū st. n. în acea cetate pentru ca sē pōtă participa profesorii institutelorū.

Intre oșpeți se aflau de față d. dr. Aurelū Mureșianu redactorulū Gazetei, dr. Ioanū Rațū avocatū în Turda, Ladislau Vajda secretarū ministerialū din Clușiu, Leonū Pavelea profesorū gimnasialū în Năsăudū, Alexandru Szilasi protopopū în Bistrița, Stefanū Bilțu protopopū în Baia mare, Alexandru Dragomirū avocatū în Zelău.

D. președinte Bologa mulțamindū adunării incheiā ședința ultimă.

D. Stetiu vorbi în fine adresândū cuvinte căldurose în numele Gherlanilorū membrilorū Asociațiunei și adunarea luā capētū la 1½ ore p. m.

D. Negruțū redactorū dādū unū prānđū strălucitū în cafenēua orașului la 130 oșpeți.

Sēra la 8 ore a fostū unū balū strălucitū ca și care nu s'a mai vēdūtū în redutulū orașului; costume naționale în abundență variau; în pausă se jucă cu multă vervă joculū istoricū călușarulū de vātafulū Vărăreanu și conșoții sēi academiști. Petrecerea durā până în ȃia următoare. Venitulū balului peste 400 fl.

Sireganulū.

SCIRILE ȃILEI.

Ni se comunică de lângă Gurghiu, că prințulū de coronă Rudolfū nu va veni sē facā vânătoare acolo decâtū în Noemvre și numai pentru vr'o 4—6 ȃile. Causa se ȃice a fi, că prințulū Rudolfū numai lă finele lui Octomvre va incheia cu esopșiunea din Pesta, ēr până atunci este ocupatū cu alte afaceri.

—0—

Din Comāna inferioară ni se scrie cu data 19 Augt. »De vre-o douē sēptēmāni a nāvālitū în jurulū nostru o bandă de țigani unguresci, bărbați, femei și vre-o 30—40 copii, cari cutreerā satele, jefuescū casele și răpescū totū ce le vine înainte. Așa în 12 luna curentă o parte din acești țigani au tăbăritū în curtea locuitorului din Comāna inferioară anume George Stoica, a cārui soțā a fostū dusā la tērgū în Șerpeni. ȃiganii, ca sē-și facā locū de jocū, au pretinsū dela stăpānulū curții sē le facā unū lemnū de căruță (brăcinar), de care insē ei nu avēu lipsă. Bietulū omū necunoscēndū de o parte blāstāmāia acelorū ființe infernale, ēr de altā parte fiindū omū: cu inimā bunā, s'a apucatū indatā sē le facā plăcerea. Pe cānd lucra la acelu lemnū, țigani grupāndu-se în jurulū lui și încārcāndu-lū cu multe vorbe ca sē nu se tēmā de alte urmări, pe atunci țiganele au intratū în casā răpindū 32 fl. v. a., o cantitate de slāninā, sare, tutunū, ca dela o traficā. De aci s'au dusū țigani, fāră ca bietulū omū sē observe de cele întēplate, în Comāna superioară unde au mai furatū 70 fl. și 12 franci dela Rachila Iosifū Frāncu. În 13 l. c. țigani au fostū prinși și arestați la judecătoria din Șerpeni, unde fiindū căutați s'a aflatū o parte din slānina furatā la ei, ēr

paralele fiindū mai bine ascunse nu s'au gāsītū. ȃiganii suntū provēduți cu căruțe frumoșe, vesminte, cai bunī și alte prețioșe, ba se vorbesce că la copii țiganilorū s'au vēdūtū portofele indesate cu bani de hārtiā. E curiosū a ști ce va ēși din totū lucrulū, cāci notarulū dela acea judecătoria nu înțelege de locū limba română. Sē n'o pāțescā totū »hoțulū de pāgubașū.«

—0—

Intre Mercurea și Apoldulū mare — spune »S. D. Tageblatt« — unde petrecū servitorii romāni din Mercuria în ȃile de Dumineci la o crāsmā, fū bātutū ȃilele acestee judele din Dobring, care venise sē impartā prismele de petrișū. Nāscēndu-se cērtā între feciori, nāvāli o cētā afarā din ospātāriā și 'n hārțuiala lorū rēsturnarā masa la care lucra judele. Voindū elū sē 'i impace, feciorii se nāpustirā pe elū și-lū bāturā împreună cu doi locuitorī din Dobring, cari furā greu rāniți.

—0—

Ni se scrie din Urișulū-superiorū cu data 30 Augustū n. : »In ce mēsurā mare suntemū conturbați de fērale sēlbaticē nu 'și pōte omulū inchipui. În 25 Augustū n. nōptea, în »Dumbrava« Urișului superiorū nu de parte de comunā — lupii au omoritū o vacā a lui Cioloka Sandu din comuna Chiheriu de susū. În 26 Augustū n., totū aprōpe de Dumbrava, au omoritū lupii o junincā de 3 ani a lui George Matheiu din Urișulū inferiorū. Și unū porcū sēlbaticū — de nu cumva mai mulți porci — de pe unū pāmētū a lui Serdianū Zaharie din Urișiu superiorū — în 28 Augustū totū cucurușulū cātū a fostū sēmēnatū în acelu locū l'au culcatū la pāmētū. S'au vēdūtū și urme de ursū la »Capulū poiului« — lasē acela până acuma nu a făcutū daunā. Ar trebui ca cei dela putere sē se îngrijascā și de asemenea treburi, ca sē nu suferimū atātā daunā prin fērale sēlbaticē, cāci destulū suferimū prin cele domestice.« — Ic.

—0—

Starea viilorū din Ardēlū e peste totū îmbucurătoare; strugurii nu suntū pe totū loculū mulți, dar, rēmānēndū timpulū favorabilū, vorū da o bunā recoltā și în privința cantitativā și cualitativā. De altfelū ar fi și la locū, cāci de cāți-va ani recolta viilorū nu a fostū tocmai mulțamitōre.

—0—

Din Deva ni se scrie următoarele: »Sāmbātā în 29 Augustū, la 4 ore d. a. a cāđutū peste orașū și imprevjrimē grindinā ca nucile și de totā forma: lungā, latā, rotundā, creștalā, ba unele la unū capētū ca unū șurupū A stricatū pōmele, dar mai tare viile. Bētrāniū ȃicū, cā nu ținū minte de cānd n'a cāđutū grindinā așa mare. Cucuruzele încă suntū sdrobite, dar mai multū foite. — Rōda în grāu e pe jumētate, în fēnū a treia parte, în vii pe jumātate și la unii a patra parte, în cucurazū jumātate și douē din trei părți. — Vitele suntū bolnave de gurā și de unghii, dar se vindecā cu medicina recomandatā de mine. Porci au muritū mulți imprejurulū Devei. Prețuri nu se dau pe vite, dar cu tōte astea pentru dāri și alte competițe ne sugrumā. Dar nu numai economii, ci și industriașii și comersanții se plāngū, cā le merge rēu, cāci nu au omenii banī cu ce sē cumpere. Nu scimū unde vomū ajunge.« — Economulū.

—0—

În comuna Sānmihaiu din ținutulū Gurghiuului a turbatū o vacā a locuitorului Crișanū Teodorū; fiindū legatā în grādina casii, în nōptea de 20 spre 21 Augustū n. a fostū omoritā vaca de lupi și māncatā de jumātate.

—0—

Cu privire la școla din Deva, despre care ne-a scrisū cālētorulū, primimū din Deva următoarea replicā: »Cālētorulū« raportorū alū D-vōstrā opritū în Deva, interesāndu-se de una alta, a aflatū cā școla de aici ar avē venitū frumosū, nmai îngrijire bunā nu, cā nici concursū nu s'ar fi publicatū și cā dumnealui nici nu înțelege ce vreau Romāniū din Deva cu școlā? Dēcā cālētorulū, baremī prin Orașe își făcea notițele din cālētorā, nu din trāsura, din auđite dela unii și alții, ar fi pututū afla informațiunī esacte despre frumosulū venitū alū școlii nōstre și încă alte multe în acestū obiectū, ba dacā nu se grābea tare la drumū putea ceti și concursulū publicatū în Nr. 82 și 84 din »Telegrafulū Românū.«

—0—

Intre curiositățile ce s'au pututū vedea la adunarea »Kultur-egylet«-ului, a fostū și portretulū lui Kossuth, pentru a cārui vedere plătea fiecare 10 cr. în favorulū reuniunei.

—0—

Sub titlulū: Cum își cāștiga reuniunea de culturā maghiarā membrii, scrie »Siebenbürgisch-Deutsches-Tageblatt«: Comuna Bolcaei s'a făcutū membră a reuniunei de culturā maghiare. Hotărira comunei i s'a storsū numai punēndu-i-se în perspectivā totū felulū de favoruri. Hotărira Bolcaciului va sluji acum dreptū adimenire pentru alte comune. Judele de cercū trimite protocolulū la notarii altorū comune, cari suntū însărcinați sē facā pe omenii comunelorū a se dovedi »bunī patrioți« ca ce

din Bolcaei și acēta cu atātū mai multū, cu cātū în acelu protocolū se spune lāmuritū, cā reuniunea maghiarā se sileșce a promova »buna înțelegere între naționalități«. Noi nu ne aducemū aminte sē fiā datorī sēu numai îndreptățitū judecātorulū de cercū și notarii, nici după statutele reuniunei nici după datoriile oficiului lorū, sē cāștigate în acestū modū membrii pentru »reuniunea de culturā«.

—0—

O telegramā de felicitare ce s'a trimisū lui Kossuth de cātrā partida independentā din Franzstadt, a fostū confiscatā de oficiulū telegraficū din Triest. În telegramā era numitū Kossuth »gubernatorū alū Ungariei.«

—0—

În ședința dela 14 și 15 Septemvre conchematā în Pesta în afacerea congresului reuniunilor de maghiarizare, va schița Gerlōczy istoria lorū, se vorū discuta cesțiunile: E necesarū sē între reuniunile în lēgăturā unele cu altele? Cum sē se facā acēstā lēgăturā? Ce modalități sē se recomande pentru sistemizarea congreselorū anuale? Cum sē se scōtā din indiferentismulū lorū acele locuri, cari până acum nici unū sprijinū materialū nu au datū reuniunilorū? E de lipsă sē se întemeeze o fōiā a reuniunilorū? Sē cērā reunile libertatea de portū dela ministrulū de comunicațiune? Ce dispozițiune sē se ia pentru tipārirea de cărți populare patriotice? Cum sē se folosēasca activitatea femeilorū maghiare în interesulū reuniunilorū de culturā? — Cātā spargere de capū!..

—0—

Contele Iōnū Serenyi desminte în ȃiarele din Viena informațiunea, cā ar fi sustrasū giuvaerulū dela firma Granichstāden.

—0—

La tērgulū anualū din Sebeșū din 24 Augustū n. ca și la alte multe, vēndētorī au venitū din tōte părțile, dar și lipsă de banī era. Nu s'a vēndutū mai multū ca la tērgurile de peste sēptēmānā. »S. D. Tageblatt« spune, cā perspectiva viitorului e desperatā și meseriașii începū a'și pune la o parte uneltele meștesugului lorū, ca sē 'și pōtā cāștiga în vr'unū modū pānea.

—0—

»Națiunea« aflā cā comisiunea însărcinatā de ministrulū domeniilorū din Romānia ca sē studieze reorganizarea școlilor de comerțiu, întrunindu-se din nou, a revenitū asupra decisiunilorū anteriorē și a otāritū ca de acum înainte școlile comerciale sē fie de douē grade: primulū gradū, coprinđēndū patru clase, sē fiā urmatū de elevii cari se destinā comerțului micū; gradulū alū doilea, cu trei clase, va fi urmatū de tinerii cari vorū sē devinā funcționari la bănci, consuli comerciali etc. În cele d'antēiū patru clase se vorū preda limbile francezā, germanā și grecā; în cele trei clase superioare, limba grecā va fi înlocuitā prin limba englezā.

„ISKOLA LĀTOGATO.“

De pe Craine, 31 Aug. 1885.

Stimate Domnule Redactorū! Multe lucruri minunate sēu mai bine ȃisū ridiculōse se întēplā în comitatulū nostru Solnocū-Dobēca! Dintr'unū numērū alū ȃiarului »Egyetértés« aflū, cā notarulū de cercū din Simisna este facultatū da cātrā ministrulū de culte și instrucțiune publicā ca sē viziteze școlile nōstre confesionale romāne ce se ținū de cercurile notariale ale Simisnei, Zalhei și Osoiului sēu pōte sē veghieze, dacā se propune în aceste școli limba maghiarā după dorința celorū dela »Kulturegylet.«

Cine este acestū visitorū de școli? Beregi Zsigmond, unū israelitū maghiarisatū, care nu de multū și-a tăiatū perciunii. Elū este crescutū în școli ovreesce și nu sciu dēcā a frecuatatū și vr'o școlā creștinā în viața lui?! Sāmbāta nu prinde condeilū în mână pentru totā lumea, pre lângā tōte acestea d-sa ađi se bucurā de titlulū de »Vice-inspectorū școlarū«!!!

Intrāndū cineva în școlile nōstre romāne este salutatū de cātrā elevii școlari cu frumoșele cuvinte: »Laudē-se Is. Chr.« Ore ce va rēspunde ovreulū nostru la acēstā salutare?!

Eacă dle Redactorū de acestea se întēplā în comitatulū nostru administratū de vestitulū pașā din Deșiu și organele lui. »Bunii patrioți«, avēndū în vedere numai interesulū lorū propriu, recomandā ministrului pe ori și cine ca sē fiā denumitū de »iskola lātogato«, fiā acela chiar și unū jidanū, numai sē jōce pe struna lorū. De vrednicia și aptitudine nici cā este vorba. Dēr ce ȃicū? Noulū »vice-inspectorū« de școli și-a schimbatū numele sēu originalū de »Bleich« în »Beregi.« Au nu este acēta destulū de mare vrednicia?!!!

Aceste amū voitū a-le aduce la cunoscința Onor. publicū cititorū, sperāndū cā autoritățile școlare supreme vorū protesta în viitorū contra astorfelū de denumiri.

Unū Românū.

De lângă Reghinulū sāsescū, 25 Augustū 1885.

Domnule Redactorū! În 22 Augustū a. c. sēra în Reghinulū sāsescū din partea stăpānilorū ȃilei s'a a-

rangiată un bălă în folosul »Kulturegyletului« din Clușiu.

La acest bălă s'au petrecut cu danțu au fost în viața afară de alții și notarii cercuali fără deschilire de naționalitate, precum și unii juși comunali prin bilete separate, și după cum suntem informați unii dintre Români noștri »slabi de spirit« încă nu au rămas în d'ădărit, ci au grăbit a'și întinde și dinșii dinarul pentru a înmulți fondul »Kulturegylet-ului maghiar, cu atât mai v'eros pe semne, ca stăpânitorii țilei s'au potă mai cu grabă procura otrava omoritoare națiunei române spre a o pute șterge dintre cei vii.

Altecum nimenea nu'și potă închipui de ce apucături sinistre se sciu folosi Ungurii dela putere, adevă: aceia cari sunt în oficiuri, solgăbirăii și alții, atât pre cale privată cât și pre alte căi oficiose amenință pre subalterni, cari nu sunt dintre fii lui Arpad, încât, preste voiă, s'ermanilor le storce pentru scopuri naționale maghiare și cel mai din urmă cruceru.

Pentru acesta ca s'ă Vă convingeți despre adevărul celor ce am scris, servescă alăturata scrisoară nr. 704 dată prin un solgăbiru, care acum este lipsit din oficiu, și apoi din aceea veți vedă dojena, imputarea și amenințarea contra a doi notari români, pentru statu libertății ce a fost de a se ridica în Pesta, în această scrisoară oficiosă singură națiunea română încă suferă imputări.

Vedeți unde am ajuns noi Români, și la câte nedreptăți suntem supuși? Scim și noi, că a sili pre cineva cu forță s'ă facă aceea ce nu'lu îndatorează legea, însemnează abuz, e' a storce ban dela popor cu puterea pentru scopuri care nu'lu interesază, și din care nici un folos nu potă aștepta, însemnează răpire; deja, lăsam ca astfel de scrisori s'ă mai zacă, pre lângă toate amenințările și ad acta.

Inchină această și însemneză, că pre Români cari și-au dat banul în folosul »Kulturegylet-ului maghiar din Clușiu, după ce voiu scirici numele și voiu scii apriat că cine sunt, îi voiu denunța.

Iancu.

Din Câmpia, August 1885.

Domnule Redactor! Vă rog a da loc în colonele prețuitului țiar ce redigeați rezultatul petrecerei din Budatelec a junimei române din Câmpia ținută în 26 Iuliu st. n. a. e.

Cu ocaziunea petrecerei s'au incasat suma de 103 fl. 50 cr. v. a. și anume dela următorii domni participanți:

Domni: Lazar Stupineanu par. Fiscu 2 fl., Ioan Bighianu par. Tothaza 2 fl., Ioan Mocianu, not. Giucu sup. 2 fl., Ioan Balintu propr. in Fizeșiu 2 fl., Vasiliu Cherestescu teolog, Bungard 2 fl., Emiliu Cornosiu stud. abs. Ludușiu 1 fl., Emiliu F. Negruțu medicinist Sucutaru 1 fl., Vasiliu Chezanu adjunctu not. Santejude 1 fl., David Cl. Deacu teolog Sacalaia 1 fl. 50 cr., Ioan Rusu Juda 2 fl. D-na Ludovica Zavoianu Teaca 2 fl. D-nii: Ioan Busbaum S.-Miclăușu 2 fl., Vasiliu Pușcaru Santejude 3 fl., Petru Rusu Chiciudu 3 fl., Demetriu Babelu Teaca 2 fl., Teodoru Moga Zau 1 fl., D-na ved. Rosalia Moga Frata 5 fl. D-nii Ieronimu Bozacu Mociu 3 fl., Teodoru Dumbrava Budatelec 3 fl., Simionu Auguru S. Oena 3 fl., Ioan Moldovanu Ujfalau 2 fl., Teodoru Popu Faragau 2 fl., Ioan Moldovanu Catina 2 fl., Nicolau Cosma Jucu sup. 2 fl., Ion Horșia Bia 3 fl., Ioan Danu Mociu 2 fl., Vasiliu Moga Ludușu 2 fl., Vasiliu Podoba Clușiu 3 fl., Pamiliu Podoba Zau 2 fl., Marius Elecheșiu Velheriu 1 fl., Victoru Stoica Cianu 2 fl., Ion Cherestescu S. Ioana 3 fl., Eugeniu Solomonu Ludușu 2 fl., Ion Uilacanu S. Petru 1 fl., Gregoriu Maioru Ormenișiu 1 fl., Ion Mureșenu Jimboru 2 fl., Dionisiu Simonu Sangiorșu 1 fl., Teofilu Popu Hadarau 2 fl., I. Boeriu Lechința 3 fl., I. Elecheșiu Velheriu 1 fl., V. Vlassa Zau 3 fl., I. Germanu Samboteleu 5 fl., N. Hossu Zau 2 fl., Georgiu Prunasiu Medesifalau 1 fl., Ioan Sopenasiu Budatelec 1 fl., Iosifu Macaveiu Nasalu 2 fl., Ioan Hodosiu Iclandu 2 fl., Miklos Iosifu 1 fl., Alecsandru Lupanu Silvasiu 2 fl., Vasiliu Radu, S. Michaiu 1 fl., N. Dumbrava Teaca 2 fl. Suma 103 fl. 50 cr. Din cari substrăgându-se spesele de 83 fl. 50 cr., a rămas venit pe seama santei biserici din loc 20 fl. v. a. cari s'au și lămanat Sp. D. Curatoru primaru Basiliu Dumbrava.

Cu deosebită stimă

Comitetul arangiatoru.

Urmele Romanilor în Dacia.

Doresc să potă exprima o via iconă a anticităților Române din județul Romanați.

Se scie că *Celeiul* și *Reșca* au fost și sunt surse de alimentare pentru museul nostru. *Celeiul* e un sat pe malul Dunărei la 35 km. dela Caracal, e' Reșca se află numai la 5. km. spre Răsărit de Caracal. Vizitându aceste forturi bătrâne, îți pare că sunt abandonate de ieri de alaltaieri; la fie-ce pas, pe lângă zidurile herculane, mulțime de sfărâmături de obiecte de artă, petre de mărime neobiceite pe cari se dărește încă urma daltelor artistice și în fine mulțime de indicii ce te transportă fără voiă în mijlocul timpurilor străbunilor noștri. La *Celei* există urme de un pod preste Dunăre și dacă instoria are frică d'a-lă

cita sus și tare, este că acest pod a fost de o scurtă durată, s'au potă chiar că construcția lui n'a fost reușită. O mulțime de corăbii s'au spart aci de picioarele lui. În fața *Celeiului* preste Dunăre se află o cetate identică; acolo ca și în *Celei* se află o mulțime de blocuri de petra și fie-care bloc e lucrat cu ciubuce arhitecturale și cu încheiături. — E de netăgăduit că podul a existat s'eu cel puțin a fost început. Din malul Dunărei dela *Celei*, p'ecă o șosea romană, forte bine conservată, care a fost sondată și s'a găsit că are o basă de blocuri mari, vine apoi un strat de beton și în fine petrișul. Această șosea, traversă satul *Celei* și la 2—300 metri se perde în arături, unde a fost urmărită prin sondage și s'a constatat că merge pe lângă *Caracal* și continuă prin mică cotitură până la *Sarmisegetuza*, unde împăratul *Adrian*, succesorul lui *Traian*, a făcut o mulțime de lucrări. Șosea ca și podul nu potă fi decât opere ale împăratului *Adrian*, care a avut o deosebită solitudine pentru *Dacia*. Se găsesc monete cu inscripția: »*Adrian* întemeietorul *Daciei*.«

În săpăturile ce se fac la construcția drumului de feră *Piatra — Caracal — Corabia*, la fie ce pas se găsesc mulțime de obiecte antice; din nefericire e greu a surprinde lucrătorii când le găsesc, sunt însă și lucruri pe cari n'au motiv d'a le ascunde. Astfel pe întreg parcursul liniei se găsesc mulțime de cărămiși romane mari și obiecte de basalt și ciment, fără a mai adăoga că la *Reșca*, cărămișile și sfărâmăturile de diverse obiecte sunt un obstacol în facerea săpăturilor. Cărămișile romane ce se găsesc în s'eu pământului, în formă de ziduri și alte ori isolate, sunt așa de numeroase pe aici, că țeranii își fac case și coșare cu ele. — În *Caracal* sunt multe case pardosite cu cărămiși romane, și actualmente se face o casă, la care întreaga cornice e compusă din cărămiși d'acestea cumpărate de pe pe la țeranii.

Forțe mulți omeni de prin localitate au mulțime de monete și obiecte cu inscripții diferite, găsite pe la țeranii s'eu moștenite din familie. E de observat că toate anticele ce cad în mâinile streinilor sunt trimise la museele din *Viena*, *Berlin* etc.; astfel în săpăturile dela *Turnu-Severin* unde s'a găsit un întreg muzeu, (un cimitir) totul a fost trimis la *Viena* de cătră societatea de navigație pe *Dunăre*. E de regretat e'ăși că argintarii ambulanti, stringu monetele de pe la țeranii și le topesc pentru a le transforma în bijuterii și cine scie câte obiecte și monete, cari ne ară fi putut spune multe de străbunii noștri, nu și-au găsit m'orta în cazanele acestor istoriofagi.

Din întelneirea la fie ce pas a obiectelor de artă și a materialului fundamental în construcții, rezultă incontestabil că colonii romane veniți aci erau culti și cu avere și cine scie că în înalți demnitari nu și-au adus totul în iubita lor provincie; unde mai bine d'un seculu a curs s'angele Romei, pentru a o curății și face demnă de civilizația ei și pentru care bunul *Traian* a jurat că va fi provincie romană.

Se dice că *Dacia* era o *Siberia* a Romei, însă din acesta rezultă că aci se trimitea tot ce era mai cult și mai inteligent la *Roma*: Creștinii de cari *Roma* păgână nu voia să audă și omenii politici și de litere, cari criticau relele apucături ale Romei.

Astfel în *Dacia* au rămas și sunt romani și nu se potă admite ca barbarii (fie ei ori cine) să potă desromanisa un singur fiu curat roman. — Romani n'au perit, ei trăesc printre năvălitorii lor, și cultivă anteu și numai atunci și asimilează. Dacă este inadmisibil ca un latin să devie neam s'eu rus, apoi e culmea ineptiei a se osteni cineva s'ă-lă facă... Unguru! Romanu nu pier.

Națiunea.

TELEGRAMĂ PART. A „GAZ. TRANS.“

(Sosită la încheierea foii).

ALBA-IULIA, 2 Septevre. — Advocatul **Patița** a fost condamnat ași de judele regesc **Vaina** la arest de șese săptămâni din cauză că s'au aflat la d'ensul câteva esemplare din romanul »*Horia*.«

DIVERSE.

Un obiceu demn de imitat. — În *Norvegia* e un obiceu, după care nu se permite fetelor să se mărite, până ce nu știu perfect găti bucate, a c'oce pâne, t'orce și țese. Ultima limită a apropierei acestor cunoscințe casnice e vârsta de 15 ani. Din cauza acesta între viitoarele mame de familie e o adevărată luptă de întrecere, căci t'ote știu bine că numai aceea se va mărita mai curându, care va fi eșit »*summa cum laude*.« Esamenul anual în aceste folositoare arte e public. Cea dinteu la esamen, se mărită mai anteu. Celelalte trebuie să aștepte până vor eși și ele »cu prima laudă.«

Avisu domnișorelor noastre! S'ă se mai lase de lux și mofturi! dice cu drept cuvânt »*România*.«

**

Un nou procedeu în contra inecului. — Un *Englesu* învățat, doctorul *Sylvester*, a găsit un nou procedeu pentru a împedea pe omeni d'a se ineca. »*The Lancet*,« unul din cele mai însemnate țiare de medicină din *Englita*, publică în privința acestei descoperiri mai multe amănunte, cari de sigur că vor fi reproduse de t'otă presa sciințifică. Faptul este că procedeu doctorului *Sylvester* este dintre cele mai noue; eficacitatea sa, vorbindu în mod sciințific, nu va putea să mai fiă pusă la indoală, dar este elu ore practic? *That is the question*. Cu t'ote acestea lucrul este simplu: este de ajuns să ai asupr-ți un micu bricég cu lama îngustă, s'eu ori-ce altu instrumentu tăetoru, și în momentul în care te arunci în apă, fiă voluntaru s'eu involtaru, faci o mică tăietură în fundul gurei »în dreptul primei măsele de jos;« apoi aspiri cât poți mai mult aer, și în loc d'a scote acest aer pe gură s'eu pe nasu îl împingi în mica tăietură făcută, avendu neapărat grija d'a astupa deschideturile naturale. După puținu timp ești umflat, întocmai ca dobitocele la măcelăria, cari au să fiă jupuite. Prin această umflare artificială, volumul corpului se mărește și perde din densitatea lui, astfel încât să poți pluti d'asupra apei întocmai ca și un butoiu gol. În aceste condiții nu mai este trebuință să scii să înoți s'eu să faci vr'o mișcare pentru a sta d'asupra apei; persoanele cele mai slabe pot să plutească astfelu timp de mai multe zile! Dacă se întâmplă să perdă aerul, atunci n'au decât să-și facă o nouă proviziune prin tăietura făcută cu bricégul, tăietura care potă servi mai multu timp. Această operațiune, s'eu mai bine d'is rezultatul acestei operațiuni, constituie o emphysemă artificială, analogă cu emphysema care există în realitate la unii indiviși și care aduce umflătură, fie la față, fie la gât, fie în orice altă parte a corpului. Doctorul *Sylvester* a făcut această descoperire studiându mai anteu legile hidrostaticii, și ohservându în urmă ceea ce se face la măcelării. Elu s'a convins asemenea prin esperință, că emphysema astfelu obținută este cu totul neofensivă, și că nimic nu este mai lesne decât d'a o face să dispară îndată ce a încetat d'a mai fi folositore. E'că, de altminteri, cum d'ensul resumă avantajele metodei sale: »Operațiunea, prin ea însuși, nu este de loc periculosă: nu d'ore, se face repede și nu cere nici o cunoscință tehnică specială. Ea nu cere a se întrebuița nici o mașină pentru umflatu, aparatul însușării fiindu plămâni și thoracele. Aerul potă să fie reinsuflat de mai multe ori, și emphysema subcutanea întreținută în timpul unei lungi aflări supt apă.«

**

Un curcubeu rar. — Suntem obișnuiți a vedea curcubeul cu cele șapte culori ale prisme: violetu, indigo, albastru, verde, galben, portocaliu și roșiu. Un țiar parisanu ne spune însă, că țilele trecute s'au observat un curcubeu cu totul alb, fără cea mai mică urmă de irisațiune. Era dimineta, pe timpul unei cețe puțin ridicată și puțin dese, fenomenul este forte rar mai totu așa de rar ca și o mierlă albă.

**

Indiile englese. — Sunt câteva țile de când s'a publicat raportul anual al morților cauzate de animalele s'elbatice în *Indiile englese*. Au fost 20,057 morți din cauza mușcătorei șerpilor veninoși: 985 persoane au fost prada țigrilor; 287 a lupilor; 217 a leopardilor, iar perderea totală a animalelor este de 47,478. Un fapt de notat este că, animalele sunt forte rar mușcate de șerpi; n'au fost decât 1644, pe când omeni mușcați a trecut peste suma de 20,058. Bengalul și regiunile nord-estice ale *Indiei*... au datu contingentul cel mai mare al acestei vaste ecatombe omenesci. Ca compensațiune au fost ucise în anul 1883, 19,800 animale feroce.

**

Soțul nemângaiat. — Unu servitor al d-lui X... bea forte mult. — Ah! Ione, d'ă de ce nu vii când te chiamă? Totdeuna stai în cărciumă. — Ah! d-le, perderea bietei mele soții mă face să suferu forte mult; beau pentru a mă mai mângăia. — D'ă când ai să sfârșesci odată cu această mângăiere? — Vai! domnule, simțu că durerea mea este atât de mare, încât n'am să mai găsesc niciodată vr'o mângăiere.

**

O apreciere. — Intr'o societate era vorba despre stravanțele unor amoroși. Unu dicea că unu Duce ar fi sărutat chiar și pământul pe care călcase amanta lui; unu altu povestea că unu Rege al *Englita* ar fi b'ut apă din baia în care se scaldase iubita lui. »A! ce sete trebuie să-i fi fost!« esclamă unu prostu.

Editor: Iacobu Mureșianu.

Redactor responsabil: Dr. Aurel Mureșianu.

Cursul la bursa de Viena

din 1 Septembrie st. n. 1885.

Table with financial data for the Vienna market, including interest rates and exchange rates for various currencies and bonds.

Bursa de Bucuresti.

Cota oficiala dela 12 Augustu st. v. 1885.

Table with financial data for the Bucharest market, listing various types of bonds and their market values.

Cursul pietei Brasova

din 2 Septembrie st. n. 1885.

Table with market data for Braşov, showing exchange rates for various currencies and commodities.

Numere singuraticice a 5 cr. din „Gazeta Transilvaniei“ se potu cumpara in tuncungeria lui I. Gross.

Nr. 9813—1885.

(1-3)

Concursu.

Pentru ocuparea postului vacantu de sublocotenentu oraşenescu de politie, impreunatu cu unu salaru anualu de 700 fl. si 100 fl. ca bani de cuartiru, se escrie prin acesta concursu.

Competenţii pentru acestu postu au ca se-si aşcernă documentele asupra cunoscintelor scolare, asupra cunoscerei celor 3 limbi ale patriei. aşupra cunoscerei referințelor locale, si totdeodata se documenteze, cumca n'au trecutū etatea de 40 de ani si ca suntū corporalminte perfectu sãnãtoşi.

Se preferã acei competenți, cari posedu educațiune militarã si voru documentã, cumca au servitu la gendarmeria reg. ung. seu ca ofiteri seu subofiteri la armata c. r. seu la armata pentru apërarea țerei r. ung. —

Petițiunile astfelu instruate au ca se se aşternã celu multu pana in 16 Septembrie a. c. dupã prãndu la 5 ore subscrisului magistratū.

Braşovū, in 29 Augustu 1885.

Magistratulū oraşãnescu.

Anunțiu importantu.

La subsemnatulū, care locuesce fôrte aprôpe de gimnasiu romãnu se primescu scolari si studenți in cuartiru si costu sub cea mai conscientioasă îngrijire si cu prețuri eftine.

Stefanu Szabo,

Cancelistū

Strada Furcœ Nr 398.

(1-2)

Anunțamū acelorū onorați cetitori, cari voru binevoi a se abonã la fôia noștrã de aici încolo ca avemū încã in rezervã numerū dela începutulū anulū 1885, prin urmare potu se aibã colecțiunea întregã.

Administratiunea „Gaz. Trans.“

Mersulū trenuriloru

pe linia Predealu-Budapesta si pe linia Teiușu-Aradu-Budapesta a lei ferate orientale de statū reg. ung.

Large table with train schedules for various routes including Predeal-Budapest, Budapest-Predeal, Teiuș-Arad-Budapest, and Budapest-Arad-Teiuș. It lists train numbers, departure times, and arrival times for different types of services (omnibus, accelerated, passenger).

Nota: Orele de nopte suntū cele dintre liniile grôse.